

Dette er en oversettelse av den fastsatte læreplanteksten. Læreplanen er fastsatt på Bokmål

Gusto 01.08.2006 rájes

Gusto 31.07.2021 rádjái

Utgått

Ulbmil

Musihkka lea min siste ja min birra, ja buot olbmui lea juogalágán nuhtalašvuohta ja mielamiel musihkka. Mii sáhttit čuovuhit nuhta, teavstta dahje luođi mielddisteamet juohkeguvlui, ja dainna lágiin gulahallat go oažžut ja gaskkustit mielladiliid, jurdagiid ja dovduid mat gullet min eallimii. Musihkka čatná min kultuvrii, árbevieruide ja birrasiidda ja lea oassi oaivilgaskkusteami ja gulahallama vuogádagas. Musihkka gulahallá maiddá kulturrájiid, riikkarájiid ja áigodagaid rastá ja ovddida ipmárdusa, gierdilvuođa ja árvvusatnima álbmogiid ja riikkaid gaskkas.

Oppalaš oahppahábmen dáiddafágan galgá musihkkafága addit ohppiide vuođu sáhttit muosáhit, reflekeret, ipmirdit musihkalaš ovdanbuktimiid ja oassálastit musihkalaš ovdanbuktimiidda. Hutkan fágan galgá musihkkafága addit vuođu ovdánahttit kreativitehta ja hutkáivuoda nu ahte oahppit máhttet ráhkadit musihkalaš ovdanbuktimiid iežaset dáidduid mielde.

Musihkkafága lea deaŋalaš arena dáidagii ja kulturmuosáhusaide. Musihkkamuosáhus ii leat dušše intuitiiva, dan dihte go musihkkadovdan, musihkkamáhttu, musihkalaš gálggaid ovdáneapmi ja reflekeren musihka birra bidjá vuođu musihkkamuosáhussii

Fága galgá posiitiiva vuogi mielde veahkehit ohppiid šaddat diđolažžan iežaset identitehta ja kultuvrra birra mánggakultuvrralaš ja riikkaidgaskasaš servodagas. Sámi, dáža ja eará kultuvrraid musihkka gullá fági. Musihkkabarggu bokte galget oahppit oažžut ipmárdusa ja vásáhusa šáŋravalljodagain ja musihkalaš girjávuođain, vai besset doalahit ja ovdánahttit dáiddalaš ovdabuktinnávcca musihka bokte. Dát dáhpáhuvvá doaimmahan- ja hutkanbarggu bokte go ovtastallá ja čuojaha searválaga earáiguin, muhto maiddá okto. Ovttasdoaimman ovdánahtta erenoamášvuođaid árvvusatnima, seammás go dat buktá vejolašvuođaid ođđa musihkkaovdanbuktimiidda. Musihkkafágas galgá ovtastallan ja ovttasdoaimman heivehuvvot nákcemii dainna lágiin ahte oahppit juohke jahkeceahkis ožžot kvalitehta musihkkadoaimmaheamis dan dásis mas sii leat.

Musihkkaoahpahusa bokte galget oahppit beassat muosáhit, ipmirdit ja árvvoštallat iešguđetlágán musihkalaš ovdanbuktimiid vai besset oassálastit ja ávkkástallat viiddis musihkkafálaldagain mat gávdnojit sin árgabeaivvis. Dat gelbbolašvuohta maid oahppit ožžot musihkkafágas, galgá váikkuhit dasa ahte sii jokset skuvlla mihttomeari ovdánit integrejuvvon ja hutkkálaš olmmožin.

Musihkkafága lea deaŋalaš heivehuvvov oahpahusas fátmasteaddji skuvllas. Hervvohallama bokte iežaset eavttuid mielde, lea fága mielde ovddideame kreativitehta ja musihkkailu ja bidjat vuođu ainovdáneapmái. Fága galgá addit ipmárdusa ja movtta vai oahppit máhttet válljet nu ahte boahá ovttaskas olbmui ja servodahkii buorin.

Ovttasbargu musihkkáriiguin, dáiddáriiguin ja kulturorganisašuvnnaiguin ja –ásahusaiguin, dahká vejolažžan deaivvadit alladásat dáiddalaš ovdanbuktimiiguin ja addá ohppiide vejolašvuođa leahket mielhutkin bargo- ja ovdanbuktinproseassas. Musihkka čatná estetiikka ja teknologijia oktii ja sáhttit lunddolaččat leat oassin eará fágaid barguin teknologijain ja designain.

Fága váldoasit

Fága lea juhkkjuvvon váldoosiide maid leat hábmejuvvon gelbbolašvuođamihttomearit. Váldoasit dievasmahttet nuppit nuppiid ja fertejit gehččojuvvot oktavuotant. Go olaha mihttomeriid ovtta oasis, de dat seammás ovdánahtta gelbbolašvuođa eará osiin.

Musihkas leat gelbbolašvuođamihttomearit vuođđoskuvlla 2., 4., 7. ja 10. jahkeceahki maŋjel.

Bajilgovva váldoosiin:

Jahkeceahkki	Váldoasit
1.-10.	Musiseret Komponeret Guldalit

Váldooasis musiseret lea fágalaš fokus musihkkamuosáhus. Váldooassái gullá geavatlaš bargu luđiiguin ja lávlagiiguin, iešguđetlágán čuojanasaguin čuojahit ja dánsa iešguđetge musihkalaš šáŋraid ja ovdanbuktimiid siskkobealde buot jahkecehkiin. Dát mielddisbuktá ahte geavaha musihka vuodđoelemeanttaid (coahkkin, ritma, leahttu, šuokŋa, nuohitta, dynamihkka, harmoniija ja hápmi) hárjehallá musihkalaš muittu ja govahallandáiddu ja musihkalaš dádjadeami geavatlaččat. Hárjehallan, musihkalaš gulahallan, searválaga čuojahepmi, ovttasdoaimman ja ovdanbuktin leat guovddážiis dán váldooasis.

Váldooasis komponeret lea fágalaš fokus musihkkamuosáhus ja musihkalaš ráhkadeapmi, ja dat sisttisdoallá hutkkálaš bargu musihkain ja dánssain iešguđetlágán ovdanbuktinvugiiguin. Dása gullá suokkardit ja geahččaladdat musihka vuodđoelemeanttaiguin, geahččaladdat jienain, bidjat oktii musihkkamanuid jienaguin ja lihastagaiguin, ráhkadit iežas musihkalaš ovdanbuktimiid. Dás galgá atnit musihka vuodđoelemeanttaid iešguđetládje, hárjehallat musihkalaš muittu ja govahallandáiddu ja hárjehallat musihkalaš gulahallama ja ovdanbuktima. Iešguđetlágán musihkkačuojanasat ja digitála reaiddu adnojit sihke musihka ráhkadeapmái ja jienaid ja musihka báddemii ja heiveheapmái iežas komposišuvnnaide. Komponeremii gullá maid musihkkadádjadeapmi ja reflektieren musihka ja musihkkavásáhusaid birra.

Váldooasis guldalit lea fágalaš fokus musihkkamuosáhus ja reflektieren. Máhttit guldalit lea vuodđogáibáduš sihke vai sáhtta musihka muosáhit ja ieš ovdanbuktit musihka sihke okto ja earáiguin ovttas. Servodagas gos lea mearihemiid jietna ja musihkka gáibiduvvo musihkalaš árvošteapmi ja árvoštallandáidu guldaleaddjis. Váldooassái gullá ovdánahttit dovdama musihka vuodđoelemeanttaid ja dáid iešguđetlágán geavaheami ektui ja diehtit iešguđetlágán musihkkahámiid birra ja oahpásnuvvat daidda. Dát sisttisdoallá bargat sámi ja eará musihkain (mánáidlavllakultuvrrain, álbmotmusihkain, dáiddamusihkain, improviserejuvvon ja ritmmalaš musihkain iešguđet kultuvrrain).

Musihkalaš girjáivuohta ja šáŋravalljodat mii vuhttiiváldá iešguđetlágán musihkalaš šáŋraid váldolinnjáiid leat nappo fágalaš guovddáš dán váldooasis juohke jahkeceahkis. Musihkkadádjadeapmi gullá maid dán váldooasi máhttovuđđui ja dasa gullet sihke musihkkateoriija oasis ja musihkkasosiologalaš fáttát musihka geavaheami ja doaimma birra iešguđet servodagain ovdal ja dál. Ná sáhtta váldooassi guldaleapmi leat veahkkin addit musiseremii ja komponerenbargui čikŋodaga ja perspektivva, ja váldooasit musihkkafágas dievasmahttet guđet guimmiideaset dynámalaš ollislašvuodas, gos mihttomeriid olaheapmi ovtta oasis seammás ovddida gelbbolašvuoda nuppi oasis.

Diibmolohku

Diibmolohku lea almmuhuvvon 60-minuvtta ovttaadahkan.

MÁNÁIDCEAHKKI

1.-7. jahkecehkiin: 285

NUORAIIDCEAHKKI

8.-10 jahkecehkiin: 85

Vuodđogálggat

Vuodđogálggat leat integrerejuvvon gelbbolašvuodamihttomeriide gos dat leat mielde ovdánahttime fágagelbbolašvuoda ja leat maid oassin das. Musihkas ipmirduvvojit vuodđogálggat ná:

Máhttit njálmmálaččat ovdanbuktit sisttisdoallá lávlut, juoigat ja komponeret jietnageahččaladdamiin ja searvat ovttasčuojaheapmái ja vokála ovdanbuktimii. Dasa gullá maid ahte máhtta muitalit maid gullá ja ieš háliida albmanahttit ja gaskkustit iežas musihkkamuosáhusaid ja reflektieren musihka fenomenaid birra.

Máhttit čálalaččat ovdabuktii musihkkafágas mearkaša earret eará atnit iešguđetlágán notašuvnavugiid. Dát leat dárbbášlaš reaiddu sihke doarjjan musihkkamanuide, oassin improvisašuvdna- ja guldalanhárjehusaide, ja vai sáhtta čállit ja vurket iežas ráhkadan musihka ja dánssa. Čállin adno geahččaladdat gielalaš riimmain, ritmmain ja šuoŋain ja gaskkustit musihkalaš muosáhusaid, fuomášumiid ja hápmoovdanbuktimiid ja reflekteeret máhtu birra musihkkafágas.

Máhttit lohkat musihkkafágas lea máhttit dulkot ja ipmirdit iešguđetlágán musihkaovdanbuktimiid, -govastagaid, -mearkkaid ja notašuvnavugiid. Nákcet konsentreret guhkit áiggi lea dárbbášlaš lohkamii t. Guldaleami, musiserema ja musihkalaš ovdanbuktimiid ja govastagaid dulkoma bokte lea musihkkafága deatlaš veahkki dása. Teavsttaid lohkan lea deatlaš vuodđun sihke iežas komponeremii ja guorahallama vuolggasadjin.

Máhttit rehkenastit musihkkafágas mearkaša oahpásnuvvat musihka vuodđoelemeanttaide ja iešguđetlágán nuohtalaš minstariidda, molsašuddamiidda ja hámiide, ja máhttit rehkenastit áiggi ja saji musihkalaš ja rumašlaš ovdanbuktimiin. Musihka vuodđoelemeanttaid dovdámiin ja geavahemiin, ovdána ipmárdus movt iešguđetlágán minstarat ja hámádagat báidnet dáiddalaš ja musihkalaš ovdanbuktimiid.

Máhttit atnit digitála reaidduid musihkkafágas mielddisbuktá ovdánahttit musihkkateknologalaš gelbbolašvuoda sihke guldaleamis, musiseremis ja komponeremis. Musihkkafágii gullá earret eará báddenrusttegiiguin ja musihkkaprográmmaiguin bidjat oktii ja rievdadit jienaid iežas komposišuvdnan. Dán oktavuodas galgá maid máhttit gáldokritihka ja movt dahkkivuoigatvuodát gusket dakkár musihkkageavaheapmái.

Gelbbolašvuodamihttomearit

Musiseret

Oahpahusa mihttomeari lea ahte oahppi galgá máhttit

- atnit jiena iešguđet jitnodagas ja čuodjaallodagas
- áđđestallat ritmmaid ja oanehis nuohtaid iešguđet leahtus, tákta- ja čuodjašlájjas
- improviseret álkes jienaid ja ritmmaid gulu mielde
- searvat stohkosiidda main leat iešguđetlágán luodit, lávlagat, riimmat, hoahkamat, sátnestullamat ja lávlunstohkosat
- searvat ovdanbuktimiid lávlumiin, ovttašuojahemiin ja lihkademiin

Komponeret

Oahpahusa mihttomeari lea ahte oahppi galgá máhttit

- bidjat oktii musihkalaš vuodđoelemeanttaid nugo šuoŋa, ritmma, dynamihka ja nuohtalaš osiid luohčin dahje eará smávva komposišuvdnan
- suokkardit iešguđetlágán musihkaovdanbuktimiid jiena ja lihkestagaid improviseremiin

Guldalit

Oahpahusa mihttomeari lea ahte oahppi galgá máhttit

- dovdat ovttá meari elliidluđiid ja ságastallat daid birra
- ságastallat muhtin musihkkabihtá šuoŋa, nuohta, ritmma, dynamihka ja leahtu birra
- dovdat muhtin čuojanasaid jiena ja diehtit daid namaid
- ságastallat movt ieš atná musihka ja makkár musihkkii ieš liiko
- albmanastit iežas muosáhusaid gielain, dramatiseremiin ja lihkestagaiguin
- guldalit ja ságastallat beaivválaš eallima jienaid birra

Musiseret

Oahpahusa mihttomearri lea ahte oahppi galgá máhttit

- juoigat ovttá meari luđiid
- áđđestallat ja improviseret álkes ritmmaid jienain ja čuojanasaiguin
- čuojahit álkes ostináhtaid ja nuohtaid gulu mielde
- lávlut ovttá meari sámi ja dáža lávlagiid ja sálmmaid ja eará kultuvrraid lávlagiid, ja deattuhit intonašuvnna
- dásnut ovttá meari dáža ja riikkaidgaskasaš álbmotdánssaide

Komponeret

Oahpahusa mihttomearri lea ahte oahppi galgá máhttit

- geahččaladdat iešguđetlágán luđiiguin, dajahusaiguin ja čuojanasaiguin nannendihte dahje stiliserendihte luđiid mihtilmasvuodaid
- komponeret šuoŋaid ja jietnagovvideami teavsttaide ja ráhkadit iežas teavsttaid musihkkii
- improviseret dánssa ja lihkadeami ja ságastallat movt dánssa sáhtá govvidit musihkkamanuid

Guldalit

Oahpahusa mihttomearri lea ahte oahppi galgá máhttit

- dovdat ovttá meari luđiid mat bohtet iešguđet guovlluin Sámis, ja muitalit movt juoigan geavahuvvo ja doaibmá
- dovdat ja válddahit šuoŋa, nuohta, ritmma, dynamihka, leahtu ja hámi
- dovdat dáža ja eará kultuvrraid álbmotmusihka
- dovdat guovddáš bossun- ja stráŋgačuojanasaid ja rumbbuid jiena ja diehtit daid namaid
- ságastallat musihkkamuosáhusaid birra, musihka iešguđetlágán geavahusa birra, ja muhtin musihkkašáŋraid erenoamášvuodaid birra

Musiseret

Oahpahusa mihttomearri lea ahte oahppi galgá máhttit

- juoigat ovttá meari elliid-, olbmuid- ja báikeluđiid, ja lávlut lávlagiid ja sálmmaid mat bohtet iešguđet guovlluin Sámis
- fihttet ja atnit coahkkima, ritmma, hámi, nuohta, šuoŋa, dynamihka, leahtu ja álkes harmonihka go guldala ja musisere
- lávlut ovttajitnii ja mánggajitnii joavkkus ja deattuhit intonašuvnna, šuoŋa ja ovdanbuktima
- ovdanbuktit boarráset ja ođđaset áiggi lávlagiid mat bohtet iešguđet árbevierus ja kultuvrras
- čuojahit álkes nuohtaid gulu mielde ja álkes hármonalaš ja ritmmalaš mieldečuojahemiid
- oassálastit iešguđet riikkaid dánssaide

Komponeret

Oahpahusa mihttomearri lea ahte oahppi galgá máhttit

- improviseret jienain ja instrumeanttaiguin álkes ritmmalaš, nuohtalaš ja hármonalaš minstariid vuodul
- albmanahhtit iežas fuomášumiid, jurdagiid ja dovduid lihkastagaiguin ja dánssain
- ráhkadit iežas komposišuvnnaid main lea vuolggasadjá álkes musihkalaš hámit ja motiivvat ja geavahit gráfalaš notašuvnna ráhkadandihte komposišuvnna sárggastusaid
- ráhkadit luđiid dahje eará komposišuvnnaid ja báddet daid digitála reaiduiguin

Guldalit

Oahpahusa mihttomearri lea ahte oahppi galgá máhttit

- ságastallat movt luođi ja eará musihka geavaheapmi ja doaibma lea rievdan áiggiid čađa
- dovdát musihka dáiddamusihka historjjálaš válđoáigodagain
- dovdát iešguđet kultuvrraid musihka, ja digaštallat eamiálbmotmusihka, eará álbmotmusihka ja ritmmalaš musihka erenoamášvuodaid
- albmanahhtit muosáhusaid go guldala dáiddamusihka guovddáš komponisttaid musihka
- dovdát eamiálbmotmusihka čuojanasaid šuoŋa ja diehtit daid nama
- ságastallat movt musihkka lea sihke dáiddalaš ovdanbuktin ja gávpegálvu

Musiseret

Oahpahusa mihttomearri lea ahte oahppi galgá máhttit

- ovdanbuktin vissis meari luđiid ja lávlagiid ja geahččaladdet ođasmahttit luođi dahje eará álbmotmusihka
- atnit musihka vuodđoelemeanttaid, akoarda govastagaid ja akoardaprogrešuvnnaid go čuojaha čuojanasaid
- hárhallat ja ovdanbuktin vissis meari musihka ja dánssaid iešguđet šánrain main deattuha ritmmalaš musihka
- atnit relevánta fágasániid go ovdandivvu barggu iežasválljen musihkain

Komponeret

Oahpahusa mihttomearri lea ahte oahppi galgá máhttit

- atnit luohte- ja sálbmaárbevieru elemeanttaid govvidit historjjálaš rituálaid, myhtaid, dáhpáhusaid dahje muitalusaid musihkain
- improviseret musihkkadahkosiid vuodul mat juo gávdnojit, inspirašuvdnan iežas komposišuvnnaide
- čállit iežas ráhkadan musihka gráfalaš dahje árbevirolaš notašuvdnavigiin
- atnit digitála báddenrusttegiid ja musihkkaprográmmaid rievdadit jienaid ja ráhkadit komposišuvnnaid iežas mielamiel musihka mielde
- selvehit dahkkivoigatvuoda njuolggadusaid mat gusket musihkkageavaheapmái

Guldalit

Oahpahusa mihttomearri lea ahte oahppi galgá máhttit

- válldahit movt sámi musihkka ja dan historjá gullá oktii sámi muitalanárbevieruin, historjjáin, mytologijain ja risttalašvuodain
- dovdát ja válldahit improviserejuvnon musihka ja ritmmalaš musihka musihkalaš stiiladovdomearkkaid
- dovdát iešguđetlágán čuojanasaid ja joavkkuid iešguđetlágán šánrain ja diehtit daid nama
- ovdanbuktin ja gaskkustit reflekterema das movt musihkka lea dáidda- ja kultuvraovdanbuktin ja guoimmuhan- ja gávpegálvu
- selvehit movt musihkka speadjalastá servodatovdáneami ja nuoraidkultuvrra beliid ja movt dat sáhtá boahhtit ovdan iešguđetlágán ođđasit sámi musihkas, ritmmalaš musihkas ja eará kultuvrraid álbmotmusihkas

Árvvoštallan fágas

Loahppaárvvoštallama mearráduusat

Oppalašárvosáni árvvoštallan:

Jahkeceahkki	Ortnet
10. jahkeceahkis dahje dan ceahkis mas fága loahpahuvo	Oahppit galget oažžut ovttá oppalašárvosáni.

Eksámen - oahppit:

Jahkeceahkki	Ortnet
10. jahkeceahkis dahje dan ceahkis mas fága loahpahuvo	Ohppiin ii leat eksámen

Eksámen - privatisttat:

Jahkeceahkki	Ortnet
10. jahkeceahkis dahje dan ceahkis mas fága loahpahuvo	Fágas ii leat privatistaortnet.

Árvvoštallama oppalaš mearrádusat leat oahpahušlága lánkaásahusas.